

661

Besluit van 26 november 1992, houdende Landbouwkwaliteitsbesluit biologische produktiemethode

---

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 17 juni 1992, no. J. 928199, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken, gedaan mede namens de Minister van Economische Zaken;

Overwegende dat regels moeten worden gesteld ter uitvoering van de Verordening (EEG) 2092/91 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 24 juni 1991 (PbEG 1991, L198), inzake de biologische produktiemethode en aanduidingen dienaangaande op landbouwproducten en levensmiddelen;

Gelet op de artikelen 2, 3, 7, 8, 9 en 12 van de Landbouwkwaliteitswet (Stb. 1971, 371);

Gehoord:

- het Landbouwschap;
- het Produktschap voor Groenten en Fruit;
- het Produktschap voor Vee en Vlees;
- het Produktschap voor Zuivel;
- het Produktschap voor Pluimvee en Eieren;
- het Hoofdproduktschap voor Akkerbouwproducten;
- de Consumentenbond;
- het Konsumentenkontakt;
- de Stichting Skal;
- het Platform Biologische Landbouw en Voeding;
- de Vereniging voor Biologisch-Dynamische Landbouw;
- de Nederlandse Vereniging voor Ekologische Landbouw;
- het Centraal Bureau Tuinbouwveilingen;

De Raad van State gehoord (advies van 28 juli 1992, no. W11.92.0273);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 17 november 1992, No. J. 9213960, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken, uitgebracht mede namens Onze Minister van Economische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

wet: Landbouwkwaliteitswet (Stb. 1971, 371);

Onze Minister: Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;

biologische produktiemethode: voortbrenging van plantaardige en dierlijke landbouwprodukten en houden van dieren overeenkomstig de bij of krachtens de Verordening (EEG) 2092/91 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 24 juni 1991 (PbEG 1991, L198), zoals deze is of zal komen te luiden, gestelde voorschriften;

bereiding: alle handelingen van verwerking, verduurzaming en verpakking van landbouwprodukten;

ingrediënten: stoffen, met inbegrip van additieven, welke worden gebruikt voor de bereiding van produkten bestemd voor menselijke voeding en die, al dan niet in gewijzigde vorm, aanwezig blijven in het eindprodukt;

verhandelen: bedrijfsmatig in voorraad hebben, voorhanden hebben of te koop aanbieden, verkopen of afleveren;

invoer: invoer op het grondgebied van de Europese Gemeenschappen;

derde landen: landen die geen deel uitmaken van de Europese Gemeenschappen.

2. Het bepaalde bij of krachtens dit besluit is niet van toepassing op binnengekomen douanegoederen in de zin van de Algemene wet inzake de douane en de accijnzen (Stb. 1961, 31).

3. Het bepaalde bij of krachtens dit besluit is slechts van toepassing met betrekking tot produkten waarvoor regels als bedoeld in artikel 2, eerste lid, zijn gesteld.

Artikel 2

1. Onze Minister kan nadere regels stellen ten aanzien van het aanmerken van bepaalde methoden voor de voortbrenging van produkten als biologische produktiemethoden.

2. Onze Minister stelt regels vast voor het gebruik van aanduidingen en vermeldingen welke verwijzen naar de biologische produktiemethoden als bedoeld in het eerste lid en in het bijzonder voor het gebruik van de term «biologisch».

Artikel 3

1. Tenzij is voldaan aan het bij of krachtens dit besluit bepaalde, is het verboden bij het verhandelen van produkten en bij de reclame voor produkten, de term «biologisch» te bezigen, dan wel andere aanduidingen of vermeldingen te bezigen, welke verwijzen naar biologische produktiemethoden of die de koper van dergelijke produkten kunnen doen aannemen dat de betreffende produkten of ingrediënten daarvan zijn verkregen overeenkomstig de regels, bedoeld in artikel 2, eerste lid.

2. Het is verboden de krachtens artikel 6 vastgestelde merken, tekenen of bewijsstukken te bezigen in strijd met het bepaalde bij of krachtens dit besluit.

3. Het is verboden voor landbouwprodukten en levensmiddelen merken, tekenen of bewijsstukken te bezigen welke sterk gelijken op de in het tweede lid bedoelde merken, tekenen of bewijsstukken.

Artikel 4

1. Iedere in Nederland gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die produkten, waarvoor aanduidingen of vermeldingen worden gebezigd die verwijzen naar biologische produktiemethoden of waarvan het in de bedoeling ligt om daarvoor dergelijke aanduidingen te bezigen, produceert, bereidt of met het oog op verhandeling in Nederland invoert, dient zich aan te sluiten bij de in artikel 7 genoemde controle-instelling.

2. De in artikel 7 genoemde controle-instelling stelt een reglement vast omtrent de inhoud en het verloop van de door haar uit te oefenen controles. Onze Minister kan nadere regels vaststellen omtrent de in dit reglement vast te leggen voorschriften.

Artikel 5

1. Onze Minister kan bepalen dat overeenkomstig de biologische produktiemethoden voortgebrachte produkten aan een keuring kunnen of moeten worden onderworpen.

2. Onze Minister kan nadere regels stellen inzake de keuring.

Artikel 6

1. Onze Minister kan voor produkten, die zijn voortgebracht overeenkomstig het bij of krachtens dit besluit bepaalde, merken, tekenen of bewijsstukken als bedoeld in artikel 7 van de wet vaststellen. Het aanbrengen van deze merken, tekenen en bewijsstukken is uitsluitend toegestaan aan aangeslotenen bij de in artikel 7 genoemde controle-instelling.

2. Onze Minister kan regelen vaststellen betreffende het vervaardigen, voorhanden en in voorraad hebben, zomede het afleveren en gebruiken van de in het eerste lid bedoelde merken, tekenen en bewijsstukken, en van de clichés, stempels en andere werktuigen tot het vervaardigen of aanbrengen van die merken, tekenen of bewijsstukken.

Artikel 7

De Stichting Skal te Zwolle is

a. belast met het toezicht op de naleving door de bij haar aangeslotenen van het bij of krachtens dit besluit bepaalde;

b. belast met de in artikel 5 bedoelde keuring van overeenkomstig de biologische produktiemethode voortgebrachte produkten;

c. bevoegd tot het uitreiken van de in artikel 6 bedoelde merken, tekenen en bewijsstukken aan de bij haar aangeslotenen.

Artikel 8

Indien de controle-instelling constateert dat met betrekking tot een produkt of produktpartij, waarvoor aanduidingen, vermeldingen of merken, tekenen en bewijsstukken worden gebezigd als bedoeld in artikel 2, tweede lid, en 6, eerste lid, het bepaalde bij of krachtens dit besluit door een bij haar aangeslotene niet wordt nageleefd, legt zij de betreffende aangeslotene de verplichting op om het merk dan wel de aanduidingen of vermeldingen van de betreffende produkten te verwijderen of te doen verwijderen.

Artikel 9

1. De voorzitter van de in artikel 7 genoemde controle-instelling wordt door Onze Minister telkens voor ten hoogste vier jaar benoemd. Hij is

terstond weder benoembaar.

2. Het bestuur van de in artikel 7 genoemde instelling doet aan Onze Minister een voordracht voor de benoeming.

3. De voorzitter mag niet rechtstreeks betrokken zijn bij de productie of verhandeling van produkten, welke via biologische produktiemethoden worden verkregen.

Artikel 10

1. Onze Minister kan vrijstelling en, op aanvraag, ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens dit besluit.

2. Een vrijstelling als bedoeld in het eerste lid wordt slechts verleend voor zover dit geen strijd oplevert met het bepaalde in Verordening (EEG) 2092/91 van de Raad van de Europese Gemeenschappen (PbEG 1991, L198) inzake biologische produktiemethoden en aanduidingen dienaangaande op landbouwprodukten en levensmiddelen.

3. Onze Minister kan bepalen dat een vrijstelling of ontheffing als bedoeld in het eerste lid, door de in artikel 7 genoemde controle-instelling wordt verleend of in door hem te bepalen gevallen door deze instelling wordt verleend. Hij kan ter zake van het verlenen van zodanige vrijstelling of ontheffing regelen stellen of aanwijzingen geven. Hij kan voorts bepalen dat een besluit, waarbij een zodanige vrijstelling wordt verleend, de goedkeuring behoeft van een door hem aangewezen autoriteit.

Artikel 11

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1993.

2. Dit besluit kan worden aangehaald als Landbouwkwaliteitsbesluit biologische produktiemethode.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 26 november 1992

Beatrix

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. D. Gabor

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen

Uitgegeven de *tweeentwintigste* december 1992

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 12 januari 1993, nr. 7

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

Het onderhavige besluit is vastgesteld ter uitvoering van de Verordening (EEG) 2092/91, inzake de biologische produktiemethode en aanduidingen dienaangaande op landbouwprodukten en levensmiddelen (PbEG 1991, L198), zoals deze op 24 juni 1991 door de Raad van de Europese Gemeenschappen is vastgesteld. Deze Verordening is nadien aangevuld danwel gewijzigd bij de navolgende Verordeningen: Verordening (EEG) Nr. 94/92 van de Commissie van 14 januari 1992, PbEG L 11 van 17 januari 1992, Verordening (EEG) Nr. 1535/92 van de Commissie van 15 juni 1992, PbEG L 162 van 16 juni 1992, Verordening (EEG) Nr. 2083/92 van 14 juli 1992, PbEG L 208 van 24 juli 1992. Biologische landbouw kan worden omschreven als een produktiewijze waarbij voor de instandhouding van het produktievermogen van de bodem en voor het bestrijden van plagen, ziekten en onkruiden natuurlijke methoden worden gebruikt als groenbemesters, gecomposteerd organisch materiaal, het toepassen van passende vruchtwisselings-schema's en het inzetten van natuurlijke vijanden. De grond wordt minder intensief gebruikt dan bij de gangbare landbouwmethoden en er wordt geen gebruik gemaakt van synthetisch-chemische bestrijdingsmiddelen, – detergentia (reinigingsmiddelen), – meststoffen of – bodemverbeters.

Geconstateerd kan worden, dat de vraag naar landbouwprodukten en daaruit vervaardigde levensmiddelen, die zijn verkregen volgens biologische produktiemethoden groeiende is. De toegenomen aandacht die consumenten hebben voor de toestand van het milieu is daarvan de meest prominente oorzaak. De verhoogde belangstelling van de consument voor biologische produkten zou er toe kunnen leiden dat allerhande produkten op de markt verschijnen onder de benaming «biologisch» die eigenlijk niet voor dit predikaat in aanmerking komen.

De al genoemde EEG-Verordening legt dan ook vast wat de biologische landbouwmethode inhoudt en geeft voorts een regeling voor het gebruik van aanduidingen die naar de biologische produktiemethode verwijzen.

Vooralsnog ziet de Verordening alleen op onverwerkte plantaardige produkten en levensmiddelen die hoofdzakelijk bestaan uit één of meer ingrediënten van plantaardige oorsprong. Het ligt echter uitdrukkelijk in de bedoeling om op korte termijn ook regels te gaan stellen met betrekking tot de biologische produktie van dierlijke produkten en levensmiddelen met ingrediënten van dierlijke oorsprong. De aandacht voor dierenwelzijn zal tot uiting komen in een huisvestingssysteem, waarin het dier zijn soorteigen gedrag in belangrijke mate kan uitoefenen.

Bij de implementatie van de bovengenoemde Verordening is er voor gekozen de onderhavige materie onder te brengen in een Landbouwkwaliteitsbesluit. Hieraan liggen de volgende overwegingen ten grondslag.

In de Verordening worden regels gesteld met betrekking tot de kwaliteit van landbouwprodukten, en wel in het bijzonder aangaande hun (ten opzichte van de gangbare methodes) bijzondere voortbrengingswijze. Daaronder zijn ook regels met betrekking tot de aanwending van bepaalde grondstoffen en hulpmiddelen. Voorts worden regels gesteld omtrent het gebruik van aanduidingen, alsmede de verplichting voor diegenen die deze aanduidingen wensen te gebruiken om zich te onderwerpen aan een speciaal hiervoor opgezet controle-systeem.

Deze onderwerpen overziende kan men concluderen dat zij bij uitstek passen in de opsomming van artikel 2, tweede lid, van de Landbouwkwaliteitswet (Stb. 1971, 371).

Voorts biedt de Verordening een kader om de controle over te laten aan een erkende controle-instelling. Middels een Landbouwkwaliteitsbesluit kan daartoe een privaatrechtelijke controle-instelling bij de uitvoering van de Verordening worden betrokken. Ingevolge de bepalingen van de Landbouwkwaliteitswet functioneren dergelijke controle-instellingen immers onder rijkstoezicht.

Het controle-systeem treedt gelijktijdig met de bepalingen omtrent etikettering, onderwerping aan het controle-systeem, alsmede invoer uit derde landen, in werking. De tenuitvoerlegging van het controle-systeem kan immers pas effectief zijn zodra de regels omtrent etikettering en aansluiting bij de controle-organisatie verplicht zijn. Aanvankelijk zouden die regels op grond van de Verordening een jaar na inwerkingtreding van de Verordening van toepassing worden, maar bij Verordening (EEG) Nr. 2083/92 van 14 juli 1992, is dit uitgesteld tot 1 januari 1993.

De principes van het systeem, alsmede de aanwijzing van de controle-instelling, zijn overigens wel reeds in april 1992 aan de Europese Commissie gemeld.

2. Uitgebrachte adviezen

Met betrekking tot het ontwerp is advies gevraagd en uitgebracht door de volgende organisaties: het Landbouwschap, het Produktschap voor Groenten en Fruit, het Hoofdproduktschap voor Akkerbouwprodukten, het Produktschap voor Vee en Vlees, het Produktschap voor Pluimvee en Eieren, het Produktschap voor Zuivel, de Consumentenbond, Konsumenten Kontakt, het Platform Biologische Landbouw en Voeding, de Stichting Skal, de Vereniging voor Biologisch-Dynamische Landbouw, de Nederlandse Vereniging voor Ekologische Landbouw en het Centraal Bureau Tuinbouwveilingen.

Over het algemeen is het ontwerp positief ontvangen. Naar aanleiding van de adviezen is de naamgeving van het ontwerp aangepast aan de Verordening en gewijzigd in «Landbouwkwaliteitsbesluit biologische produktiemethode». Met de aanwijzing van de Stichting Skal als controle-instelling is ingestemd. Met deze aanwijzing is voldaan aan het bepaalde in artikel 9, eerste lid, van de Verordening. Enkele van de gehoorde organisaties vrezden dat met de aanwijzing van één controle-instelling de keuringskosten voor het bedrijfsleven hoog op kunnen lopen. Dienaangaande wordt opgemerkt dat het op de controle-instelling uit te oefenen rijkstoezicht mede gericht zal zijn op een verantwoord financieel beheer. De aanwijzing van meer controle-instellingen is in de toekomst niet uitgesloten. Daarvoor is evenwel een wijziging van het Landbouwkwaliteitsbesluit vereist.

In enige adviezen is voorts aandacht besteed aan de instelling van het landbouwkwaliteitsmerk. Enkele van de gehoorde organisaties adviseerden niet tot de invoering van een Landbouwkwaliteitsmerk over te gaan. De in de Verordening geboden mogelijkheden tot aanduiding van biologisch voortgebrachte produkten werden voldoende geacht als informatiemiddel naar de consument.

Gelet op het feit dat de Verordening het gebruik van een rijksmerk niet verplicht stelt en gelet op de op grond van het besluit geboden controle-mogelijkheden om in de aanduiding de produkten die zijn voortgebracht overeenkomstig het bij of krachtens het besluit bepaalde te onderscheiden zal, mede gelet op de uitgebrachte adviezen, aan de bevoegdheid tot het vaststellen van een rijksmerk thans geen uitvoering worden gegeven.

3. Inhoud van het besluit

Gekozen is voor een besluit dat het verkeer heeft van een raamregeling. Het besluit bevat vooral de noodzakelijke bevoegdheidsbepalende bepalingen, waarbij de invulling van de materiële aspecten van de EEG-Verordening wordt overgelaten aan de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Voornaamste reden voor deze opzet is het feit dat indien de Verordening wordt gewijzigd, een aanpassing van de Nederlandse regelgeving noodzakelijk is. Een zodanige wijziging is reeds aangekondigd; het ligt immers uitdrukkelijk in de bedoeling om op zeer korte termijn te komen met regels inzake dieren en dierlijke produkten. Daarbij zal aan de opzet van het stelsel, zoals die in dit besluit is neergelegd, niet licht iets veranderen, maar voor de te hanteren materiële eisen en voorschriften ligt dat anders. In dat geval is het vanzelfsprekend eenvoudiger om een ministeriële regeling te wijzigen dan het wijzigen van een algemene maatregel van bestuur.

Bovendien ontbreken er op dit moment nog een groot aantal uitvoeringsbepalingen aan de Verordening, zoals deze in juli 1991 is gepubliceerd. De meeste van die uitvoeringsbepalingen zullen door de Commissie op de wijze zoals omschreven in artikel 14 van de Verordening tot stand worden gebracht. Ook deze uitvoeringsbepalingen zullen via een ministeriële regeling op eenvoudige wijze kunnen worden geïmplementeerd. Het bedrijfsleven is in de gelegenheid gesteld standpunten betreffende genoemde uitvoeringsbepalingen kenbaar te maken. Deze gelegenheid zal ook bestaan zodra regels inzake dieren en dierlijke produkten zullen worden gesteld welke dienen te worden geïmplementeerd.

In dit besluit is niet voorzien in een delegatie van regelgevende bevoegdheden aan een produktschap. Dit hangt samen met de reikwijdte van het besluit, die een zeer uiteenlopende verzameling van zowel plantaardige als dierlijke agrarische produkten, bewerkt en onbewerkt, omvat. Bij de uitvoering van dit besluit zou dan ook een groot aantal produktschappen moeten worden betrokken (te denken valt aan onder meer het Produktschap voor Groenten en Fruit, het Hoofdproduktschap voor Akkerbouwprodukten, het Produktschap voor Vee en Vlees, het Produktschap voor Zuivel en het Produktschap voor Pluimvee en Eieren), hetgeen de overzichtelijkheid van de regelgeving niet ten goede zou komen. Ook uit een oogpunt van efficiency is het niet wenselijk de uitvoering van de Verordening over een groot aantal produktschappen te verdelen. Tenslotte moet worden bedacht dat bij de implementatie van de voorschriften van de Verordening er weinig beleidsruimte bestaat; van inschakeling van de produktschappen is dan ook afgezien.

De Verordening verplicht alle producenten, bereiders of importeurs van biologische produkten uit derde landen, die op de een of andere wijze aan de consument kenbaar willen maken dat hun produkten geproduceerd zijn overeenkomstig de regels inzake de biologische produktiemethode, zich te onderwerpen aan een daartoe opgezet controle-systeem. Deze verplichting is in het kader van dit besluit gerealiseerd door aansluiting bij de controle-instelling verplicht te stellen voor producenten, bereiders en importeurs. Daarbij dient te worden opgemerkt, dat deze aansluitplicht niet geldt voor producenten etc. uit de andere Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen. Van deze marktdeelnemers kan in redelijkheid niet worden geëist dat zij zich, naast de controle-organisatie in hun eigen land, ook nog onderwerpen aan de

Nederlandse controle-organisatie. In alle Lid-Statens zullen immers controle-instellingen op basis van de Verordening functioneren.

Ook voor in derde landen gevestigde producenten etc. geldt de aansluitingsplicht niet; een adequate controle is hier verzekerd door de bepaling uit de Verordening dat invoer van producten, waarvoor verwijzingen naar de biologische produktiemethode worden gehanteerd, uit derde landen alleen mogelijk is als deze producten zijn gecontroleerd in het kader van een door de Gemeenschap erkende controle-regeling.

4. Artikelsgewijze toelichting

In artikel 1 worden ten eerste een aantal begrippen gedefinieerd. Tevens is de gebruikelijke uitzonderingsclausule met betrekking tot douanegoederen opgenomen. In het derde lid is een bijzondere voorziening opgenomen met betrekking tot die producten, waarvoor thans nog geen voorschriften betreffende de biologische produktiemethode zullen worden vastgesteld, ofschoon zij in beginsel onder de werking van het besluit vallen. Hierbij moet worden gedacht aan de voorschriften met betrekking tot dieren en dierlijke producten.

De kern van het besluit is te vinden in de artikelen 2 en 3. Daarin wordt bepaald dat de Minister regels kan vaststellen aangaande de biologische produktiemethode en voor het gebruik van aanduidingen die verwijzen naar deze produktiemethode; het gaat hier om nadere regels ter uitwerking en precisering, uiteraard voorzover binnen het kader van genoemde EEG-Verordening. Daaraan gekoppeld is een aantal verbodsbepalingen, op basis waarvan het bepaalde bij of krachtens het besluit langs tuchtrechtelijke dan wel strafrechtelijke weg kan worden gehandhaafd. Met name het gebruik van de term «biologisch» wordt verboden indien landbouwproducten of levensmiddelen niet zijn voortgebracht overeenkomstig de voor de biologische produktiewijze gestelde regels. Producten waarvan het etiket aanduidingen bevat of waarover in de reclame beweringen worden gedaan die bij de consument de indruk wekken dat het produkt (of de ingrediënten ervan) afkomstig is uit de biologische landbouw dienen te zijn voortgebracht overeenkomstig de voor de biologische produktiemethode gestelde regels. Dergelijke aanduidingen kunnen zijn «ekologisch», «organisch». Ook voorvoegsels als «bio- en «eko-» kunnen de indruk wekken dat sprake is van producten afkomstig van de biologische landbouw.

Er zij nadrukkelijk op gewezen dat evenbedoeld verbod zich, blijkens de tekst van het eerste lid van artikel 3, niet uitstrekt tot het gebruik van de term biologisch voor zover deze term kennelijk geen verwijzing inhoudt naar de biologische produktiemethode als bedoeld in het besluit.

Wanneer de term biologisch bijvoorbeeld niet verwijst naar een produktiemethode in de landbouw mag deze term gebruikt worden in relatie tot producten die niet afkomstig zijn van de biologische landbouw. Van een niet biologisch geteeld produkt mag bijvoorbeeld worden beweerd dat het verpakt is in biologisch afbreekbaar materiaal, of biologisch is bestreden.

In artikel 4 is geregeld, dat de producenten, bereiders en importeurs van biologische producten uit derde landen, die met betrekking tot producten aanduidingen willen bezigen die verwijzen naar de biologische produktiemethode, zich aan dienen te sluiten bij de controle-instelling. Allereerst dient te worden opgemerkt dat het gebruik van dergelijke aanduidingen of het merk niet verplicht is: biologische producten mogen zonder enig bezwaar ook onder de aanduidingen worden geproduceerd, verhandeld etcetera die gebruikt worden voor hun volgens gangbare,

conventionele, methoden voortgebrachte equivalenten. Maakt men echter gebruik van de mogelijkheden om het biologisch produkt te presenteren als produkt dat is voortgebracht volgens de voor de biologische produktiewijze gestelde regels, dan geldt ingevolge de Verordening de verplichting om zich aan een controle te onderwerpen. In het onderhavige besluit is deze verplichting gerealiseerd door het recht om dergelijke aanduidingen te gebruiken te koppelen aan een aansluitplicht.

Met producent wordt de primaire producent bedoeld. Tot de bereiders worden de verwerkers, de verpakkers alsmede degenen die wijzigingen in de verpakking aanbrengen, gerekend. Als bereider wordt voorts aangemerkt degene die produkten in opdracht laat bewerken of verpakken. Eindverkoopers die in een aparte ruimte bewerkingen uitvoeren of uit doen voeren zijn derhalve in de hoedanigheid van bereider verplicht zich aan te sluiten bij de controle-organisatie.

De aansluitplicht geldt ook voor het grootwinkelbedrijf dat een produkt afkomstig uit de biologische landbouw verkoopt onder eigen merk. De feitelijke producent van een dergelijk produkt dient uiteraard ook te zijn aangesloten.

Het voorgaande houdt in dat de handelaar, de importeur van biologische produkten uit andere Lidstaten, alsmede de detaillist die zonder wijzigingen in de verpakking aan te brengen het betreffende produkt (door-)verkoopt niet verplicht is zich aan te sluiten bij de controle-organisatie. Evenmin geldt de aansluitplicht voor de detaillist die het betreffende produkt verpakt, danwel wijzigingen in de verpakking aanbrengt, in aanwezigheid van de consument.

De artikelen 6, 7, 8 en 9 bevatten bepalingen omtrent de merken, tekenen en bewijsstukken, de aanwijzing van de privaatrechtelijke controle-instelling en de positie van de voorzitter van die instelling. Tegen een onregelmatig gebruik van merken, aanduidingen of vermeldingen kan op basis van artikel 8 door de controle-instelling, althans voor zover het aangeslotenen betreft, concreet worden opgetreden door de aangeslotene de verplichting op te leggen om het werk, de tekenen of bewijsstukken, alsmede de aanduidingen of vermeldingen te verwijderen of te doen verwijderen.

Bij niet-nakoming van deze verplichting kunnen de in artikel 13 van de Landbouwkwaliteitswet genoemde tuchtrechtelijke maatregelen worden opgelegd. Skal is voornemens een tuchtrechtlement vast te stellen.

Op grond van artikel 18, tweede lid, van de Landbouwkwaliteitswet, kan de Officier van Justitie, na overleg met de controle-instelling, echter bepalen dat de overtreding strafrechtelijk wordt afgedaan, met uitsluiting van tuchtrechtelijke maatregelen. Deze strafrechtelijke afdoening geschiedt op basis van de Wet op de economische delicten.

De op grond van de Verordening te nemen maatregel om bij een ernstige overtreding van de etiketterings- en produktievoorschriften de aangesloten marktdeelnemer het recht te ontnemen om produkten, aangeduid als biologisch geproduceerd op de markt te brengen zal in het reglement van de controle-instelling worden opgenomen. De periode gedurende welke dit recht wordt ontnomen zal in overleg met de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij worden vastgesteld.

In artikel 10 is een vrijstellings- en ontheffingsmogelijkheid opgenomen. Het tweede lid dient slechts te worden opgevat als een verduidelijking van hetgeen reeds geldt, namelijk dat de Minister met zijn vrijstellingen- en ontheffingenbeleid niet in strijd mag handelen met hetgeen in de Verordening, die als basis voor dit besluit en de daarop rustende regelingen fungeert, is bepaald. In het derde lid is

een voorziening getroffen waardoor de Minister zijn vrijstellings- en ontheffingsbevoegdheden verder kan delegeren.

5. Deregulering

Het onderhavige besluit is getoetst aan de hand van de beknopte vragenlijst, zoals opgenomen bij de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregelen van bestuur (Stcrt. 1985, 18). Aangezien met dit besluit implementatie van de bovengenoemde EEG-Verordening wordt beoogd, kon daarmee worden volstaan. Het besluit vertoont geen samenhang of overlappings met andere bestaande of in voorbereiding zijnde regelingen. Voor de uitvoering van dit besluit wordt geen nieuw orgaan in het leven geroepen, maar zal de reeds bestaande Stichting Skal worden aangewezen als privaatrechtelijke controle-instantie. Voor het betrokken bedrijfsleven kunnen extra financiële lasten uit deze regeling voortvloeien, daar de controle-instantie de kosten van keuring, controle en toezicht aan haar aangeslotenen kan doorberekenen. Deelname aan deze regeling is echter vrijwillig en ook in het thans nog vigerende privaatrechtelijke controlestelsel dienen deelnemende bedrijven een bijdrage aan de controle-organisatie te betalen. Voor de overheid vloeien uit deze regeling, afgezien van een geringe startbijdrage aan de controle-instelling, geen andere financiële lasten voort dan de lasten welke verband houden met de opsporings- en controle-activiteiten van de Algemene Inspectiedienst, die gezien de primaire verantwoordelijkheid van de Skal beperkt van omvang zijn.

Er is dan ook niet van bezwaren tegen het onderhavige besluit gebleken.

De Staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. D. Gabor

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen